KURJER WARSZAWSKI.

D. 20. Listopada.— Rok 1849. Wtorek. № 307. Jutro, Ofiarowanie N. M. P.

N. CESARZ mianować raczył Kawalerami Orderu Śtej Anny IIej kl:, Pułkownika *Ziemęckiego*, Dowódzcę pułku Charkowskiego Ułanów, i Barona *v. Mengden*, Dowódzcę pułku Kremenczugskiego strzelców.

N. PAN, na przedstawienie JO. Xięcia Namiestnika, mianować raczył Kawalerami Orderu Śtej Anny, następujących Urzędników Kancelarji przybocznej J. X. Mości: Otrzymali: Order ten IIej kl: z koroną Cesarską: Rzeczywisty Radca Stanu Orest *Jewecki*, Starszy Urzędnik do szczególnych zleceń przy Namiestniku Królestwa; Radca Stanu Alex: *Kruze*, Naczelnik Wydziału, i Radca Koleg: Jan *Ponomarew*, Urzędnik do szczególnych zleceń; Order IIIej kl:, Radca Dworu Józef *Sztryk*, Starszy Pom: Nacz: Wydz:; Ases: Kol: *von Firks*, Urzędnik do szczególnych zleceń; i Radca honor: Kamerjunkier Stefan *Paniutin*, Starszy Pomocnik Naczelnika Wydziału.

JW. *Elkińska*, Dama Dworu J. C. W. W. Xiężny Olgi Mikołajewnej, przybyła z *Sztutgardu* do *Warszawy*.

Ludwik *Bończa Skarzyński*, b. Oficer W. P., ostatnio Kontroler Składu Solnego w *Nowym Dworze*, po ciężkiej chorobie, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, rozstał się z tym światem w Warszawie d. 18 b. m. Pogrążona w nieutulonym żalu pozostała Żona, zaprasza Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych zmarłego, na exportację zwłok Jego, z Kaplicy XX. *Reformatów*, jutro o godz: 3ciej po południu, na smętarz Powązkowski odbyć się mającą; oraz na żałobne Nabożeństwo, które za duszę Jego, w Kościele XX. *Kapucynów*, dnia 22go b. m. o godz: 10tej z rana, odprawione będzie.

Onegdaj zeszła z tego świata, w wieku lat 20, ś. p. Teodora z Gierszów *Mószyńska*, Żona Urzędnika Kom: Rząd: Prz: i Skarbu. Stroskany Mąż wraz z Matką i Familją zmarłej, zapraszają Krewnych i Przyjaciół, na wyprowadzenie zwłok, jutro o godz: 3ciej po południu, z domu Nro 39 w Rynku Starego Miasta, na smętarz Powązkowski; oraz na żałobne Nabożeństwo w d. 22 b. m. o godz: 10tej z rana, w Kościele XX. *Dominikanów*, odbyć się mające.

Towarzystwo Lekarskie Warszawskie, na posiedzeniu dnia 25 z. m., wybrało na Członka czynnego Towarzystwa, W. Jana *Ossakowskiego*, Dra Medycyny i Chirurgji, Lekarza Szpitala Śgo DUCHA PP. *Marcinkanek* w Warszawie.

Wezwani zostali Sukcesorowie po zmarłym Karolu *Komorowskim*, b. Exekutorze m. Szczekocina, ażeby zgłosili się z dowodami, po odbiór pozostałego po nim spadku w kwocie rs. 315 kop. 57½, a złożonego w depozycie Banku Polskiego.

G. *Gâche ainé* wspólnik P. *Guibert*, jeden z najsłynniejszych Inżenierów cywilnych francuzkich, który uskutecznił machinę do statku parowego o sile 60 koni, dziś na warsztatach *Soleckich* na brzegu *Wisły* stojącego, przybył do *Warszawy*. Pan *Gâche* przed kilkunastą dniami, oddał marynarce Rządu francuzkiego w *Nantes*, machiny do dwóch statków parowych wojennych, *le Goëlan* i *le Daim*, z których jedna o sile 220, a druga o sile 160 koni. *Łodzie* (*les coques*, to jest korpusy) tych statków, wybudowane zostały w Zakładach Pana *Guibert ainé*, brata P. *Guibert* w *Warszawie* będącego.

W tych dniach ukończone zostały w gmachu Instytutowym Tow: Warsz: Dobroczynności, przy ulicy *Krak: Przedmieście*, ważne udogodnienia, mające na celu oczyszczenie wewnętrznego powietrza tychże zabudowań. Nadto w drugim dziedzińcu tego gmachu, wzniesioną została oddzielna budowla na pralnię, z rezerwoarem do zbierania wody deszczowej z całego zabudowania spływającej, suszarnią i łaźnią. Budynek ten miedzią pokryty, wzniesiony podług planu Czł: Towarzystwa, Radcy Budowniczego Alf: *Kropiwnickiego*, jest tak urządzony, że paliwo niezbędne do utrzymywania pralni, służy zarazem do ulatniania pary w łaźni, i do ogrzewania powietrza w suszarni.

Koronki wełniane wchodzą bardzo w modę. Są nadzwyczaj trwałe. Niektóre Damy używają takowych w połączeniu z koronkami nicianemi, i w ówczas zdobią suknie lub mantolety, szeroką koronką *brabancką*, u góry której, po wierzchu, przyszytą jest koronka *wełniana*.

Star: Laja Abramowa *Eisenstange*, po zapisaniu się do zgromadzenia Kupieckiego, i uzyskaniu konsensu, prowadzić będzie pod własną firmą w m. Warszawie, handel kupiecki towarów łokciowych, krótkich, norymbergskich i galanteryjnych, tudzież handel towarów krajowych i zagranicznych.

W m. z., z chorób panujących w *Warszawie*, spostrzegano szczególniej *ospę* u dzieci i dorosłych, szczepionych i nieszczepionych, z przebiegiem w ogóle łagodnym; kilka wypadków cholery, cierpienia kataralne, biegunki, recydywy zimnic, a szczególniej czwartaczki.

Jużeśmy donieśli o otwarciu teatru włoskiego w *Paryżu*, operą *J Capuletti ed i Montecchi*. W operze tej, rolę *Capellio* (ojca Julietty), przedstawił basista *Majeski*.

Przy tak wielkiej wziętości futer na zimę teraźniejszą, i *puszek łabędzi* wrócił także w modę. Obszywają nim *kacawajki* z atłasu różowego i białego; axamitne zaś, obszywane są w jeden lub dwa rzędy, sobolami, kunami, gronostajami, a nawet całkowicie podbijane tym ostatniem futrem. Najmodniejsze kolory na *kacawajki*,

są: szafirowy ciemny, zielony szmaragowy, i granatowy (grenat); kształt wycięty na biodrach i w rękawach; guziki zaś emaljowane, do zapinania przodu i rękawów.

Nakładem Ig: *Klukowskiego*, wyszedł Mazur, skomponowany na pjanoforte, i ofiarowany W. Pannie Amelji *Fraget*, przez Henryka *Rudert*. Cena zł. 1.

Piotr *Rutkowski*, powożący dorożką Nro 212, skutkiem rozbiegania się koni na ulicy Freta, spadł z kozła i zabił się.

W Nrze 46 *Tygodnika Rol:-Technol:* między innemi znajduje się: Ustawa o podatku od cukru wyrabianego w Król: Polskiem. Makuchy rzepakowe jako nawóz.

W Resursie Nowej, danym będzie w Sobotę dnia 24 b. m., *Wieczór z tańcami;* na który, bilety wnijścia wydawane będą jutro i pojutrze od godz: 7ej do 9ej wieczorem: w Sobotę zaś od 5ej do 8ej godz: w wieczór.

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po Kom: *Laird z Dumbiki*, Pani *Komorowska*, Panna *Moroz*, oraz Pan *Królikowski* 2-kroć.

Rada Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych Ptu Kaliskiego. W dalszym ciągu Sprawozdania z d. $^{1}/_{13}$ Kwietnia 1847, podaje do wiadomości: że po dopełnionym rozdziale summy zł. 6832 gr. 10, funduszu z balu w d. $^{6}/_{18}$ Lutego i loterji fantowej w dniach: $^{12}/_{24}$, $^{13}/_{25}$ i $^{14}/_{26}$ Czerwca 1846, w Kaliszu na korzyść dobroczynnych zakładów odbytych, wedle powołanego Sprawozdania, pozostało remanentem w gotowiznie zł. 204 gr. 21; a na zaległości do ściągnienia należytość za biletów 270, zł. 1350. Z tej zaległości po d. $^{1}/_{13}$ Kwiet: 1847 wpłynęło gotowizną: 1) Od *Budzyńskiego* Kancellisty Trybunału Kalis: za bil: 2, zł. 10; 2) Od Mik: Hr. *Gurowskiego*, bil: 60, zł. 300; 3) Od *Trzebuchowskiego*, b. Pomocnika Naczelnika Ptu Kalis: za bil: 27, zł. 135; 4) Od Naczelnika Ptu Piotrkows: za bil: 35, zł. 175. Razem za biletów 124, zł. 620; a przez powrócenie nie rozprzedanych biletów 78, przypadająca za nie należytość zł. 390, w rachunku ogólnym z d. $^{1}/_{13}$ Kwiet: 1847 do ściągnienia wskazana, i do ogólnej summy zł. 1350 wówczas zalegającej zamieszczona, do wykreślenia przychodzi. Razem więc z zaległości otrzymano w gotowiznie i przez powrót biletów 202, zł. 1010. Pozostało na zaległości za bil: 68, zł. 340. Po doliczeniu do remanentowej summy zł. 204 gr. 21, osiągnięte z zaległości w gotowiznie za bile: 124, zł. 620; za 7 biletów przez Podsędka Sądu Pokoju Okr: Sieradz: wniesiony, a w rachunku ogólnym z d. $^{1}/_{13}$ Kwiet: 1847 przez pomyłkę pominięty fundusz, zł. 35; razem funduszu remanentowego i z zaległości osiągniętego było zł. 859 gr. 21; a że z tego wydano na opłatę portorji od nadesłanych pocztą z zaległości pieniędzy, niemniej za druk ogólnego rachunku z d. $^{1}/_{13}$ Kwiet: 1847 zł. 228 gr. 13, pozostało zł. 631 gr. 8, czyli rs. 94 k. 69; które Rada Opiekuńcza łącznie z funduszem z balów w dniach 21 Stycz: (2 Lutego), $^{8}/_{20}$ Lutego i 19 Lutego (2 Marca) 1848 w Kaliszu na korzyść ubogich odbytych: w ilości zł. 928 gr. 20 osiągniętym, czyli ogólną summę zł. 1559 gr. 28 albo rs. 233 k. 99, jeszcze w d. 21 Czerwca (3 Lipca) 1848 rozdzielając, przeznaczyła miejscowym instytutom mianowicie: *a)* Szpitalowi Śej Trójcy zł. 464 gr. 14, czyli rs. 69 k. 64; *b)* Zakładowi ochrony ubogich dzieci zł. 845 gr. 14, rs. 126 k. 82; *c)* Towa: Dobro: zł. 250, rs. 37 k. 50. Gdy po nastąpionym tym rozdziale, z pozostałych na zaległości wyżej okazanej za bile: 68 zł. 340, wpłynęło od Naczelnika Ptu Piotrkowskiego za bile: 7 zł. 35; a resztujaca zaległa należytość za bil: 61, zł. 305, jako od osoby w zupełnym stanie ubóstwa będącej, do zwrotu przypadająca, odzyskaną być nie mogła, takową przeto Rada Opiekuńcza w dniu dzisiejszym umorzyła, a wpływ zł. 35 za wzmiankowane 7m biletów od Naczelnika Ptu Piotrkow: z zaległości osiągnięty, na rzecz Szpitala Śej Trójcy w Kaliszu przeznaczyła.

W dniu 22 z. m. w nocy, niewyśledzeni dotąd zbrodniarze, za pomocą drabiny, dostawszy się do Kościoła parafjalnego we wsi *Rajsku* pow: Kaliskim, odbili skarbonę, i znajdujące się w niej pieniądze w kwocie około rs. 4 k. 50, zabrali. — W mieście *Uniejowie*, 3-letnia córka właściciela domu, oparzona gorącym ukropem, który matka przypadkiem na nią wylała, po kilkogodzinnych cierpieniach, zmarła.

Listy z *Londynu* z d. 13 b. m. donoszą o podrożeniu *pszenicy* o 1 szel: na kwarterze; nadto spodziewano się dalszego podniesienia się cen przed upływem roku.

Z Petersburga. — Stosownie do zezwolenia Jej C. W. W. Xiężnej Olgi Mikołajewnej, otworzony został dnia 8 Września r. b. w St. Petersburgu, *Szpital*, pod nazwą S. Olgi. — Oddziały wojsk korpusu gwardji, nie przestają powracać z pochodu, do tutejszej stolicy.

Z *Wilna* pod d. 23 Września (v. s.) donoszą, iż żniwa jare, wówczas jeszcze nie były ukończone, z przyczyny częstych deszczów, które nawet wiele szkody na urodzaje wywarły; nadto miejscami jęczmień i owies, dotąd jeszcze pozostaje zielony, porastając na pniu wraz z gryką, od zbytecznej wilgoci. Kartofli także wiele bardzo gnije. Jednem słowem, urodzaj bardzo mierny.

W d. 21 Październ: zeszła z tego świata w Petersburgu, żona Urzędnika 4 klassy, Olimpja *Czernicka*.

Anglja. — Epidemja *cholery* już prawie ustała. Wszędzie składane są dzięki NAJWYŻSZEMU, za miłosierdzie JEGO w oszczędzeniu dalszych ofiar. Królowa *Angielska* nakazała na dzień 15 b. m. powszechne z tego powodu dziękczynne Nabożeństwa. Także w *Holandji* z ustaniem cholery odprawione zostały w dniach 3 i 4 b. m. we wszystkich Kościołach i Świątyniach stosowne modły.

Austrja. Wiedeń 15 Listop:. — Zdaje się, że z projektu przystąpienia do związku celno-niemieckiego, nic nie będzie; nie tylko bowiem w tutejszej izbie handlowej, ale nawet pomiędzy przemysłowemi *Czechami* for-

muje się bardzo silny opór; dowodzą, że gabinet nie ma prawa do wchodzenia w podobny związek, że to należy do sejmu, i t. d. Z resztą z przedłużenia monopolu żeglugi na *Dunaju* do r. 1880 wnioskują powszechnie, że owe projekta taryfy nowej i związku, były tylko omamieniem. — Uważano tu wielki ruch gońców i wielką czynność w biurach ministerjalnych. — Cesarz w Niedzielę przyszłą ma się udać do *Pragi*. — Porównanie wyznań lepiej się powiodło w armji, aniżeli w służbie cywilnej. Kilku nawet izraelitów skutkiem okazanych zdolności, doszło do stopnia oficerskiego. — Były węgierski Minister wychowania, Biskup *Horwath*, przybył do *Paryża*. — W jednej z piwnic w *Budzie*, znaleziono cały skład akt rządu rewolucyjnego, które ogłoszone zostaną drukiem. — Przeniesione do *Pesztu* dokumenta topograficzne i wojskowe z archiwum wojennego z *Wiednia*, zaginęły. — Admirał *Dahlerup*, stara się werbować zdatnych Oficerów do marynarki austrjackiej; a Minister *Bruck*, jeżeli tylko finanse na to pozwolą, pragnie flotę austrjacką tak powiększyć,ażeby ta równała się wziętym razem flotom *Neapolitańskiej* i *Sardyńskiej*; arsenały z *Wenecji* przeniosą do *Tryestu*, a w *Pola* urządzają wielkie warsztaty. — Urzędnicy wszystkich gałęzi służby publicznej, mają sobie bez wyjątku sprawić mundury; ruch więc pomiędzy niemi wielki, i mnóstwo ich spotkać już można na ulicach paradujących w nowych uniformach. — *Wiedeń* i jego okolica o 3 mile pełne są wojska, którego liczba co dzień się pomnaża; cały garnizon miasta może wynosić teraz do 40,000 ludzi. — Dzienniki tutejsze wzywają Ministra skarbu, by dla uspokojenia umysłów, ogłosił sprawozdanie finansowe. — W dniu 13ym b. m. w *Peszcie* wyszedł pierwszy Numer politycznego dziennika madziarskiego *Figyelmezo*, a 15go wyjść miał pierwszy numer *Magyar Hirlap*. — Feldzeugm: *Haynau* rozkazem dziennym polecił, by odtąd obywatele nie dawali w naturze kwater i mebli Oficerom cesarskim, ale w pieniądzach wedle naznaczonej taryffy; opłata powyższa jest bardzo korzystną dla Oficerów, ale dla właścicieli domów, mianowicie przy dzisiejszym braku gotówki, jest nieco za trudną.

Belgja. — Król w d. 12 b.m. otworzył posiedzenia izb belgickich. — Xiążę *Emil* Heski, i b. Poseł niemiecki Hr: *Drachenfels*, często konferują z Xięciem *Metternich*.

Francja. Paryż 13go Listop:. — Sąd najwyższy w *Wersalu*, skazał na dzisiejszem swem posiedzeniu, jednych na deportację, drugich na więzienie; innych zaś uwolnił od zarzutu, i natychmiast na wolność wypuścił. — Wczoraj Jen: *Baraguay d'Hilliers* odjechał do *Marsylji*, zkąd odpłynie do Rzymu. — *Evènement* donosi, że Rząd otrzymał wczoraj stanowczą odpowiedź P. *de Rayneval* co do przyjęcia Ministerjum. Na dzisiejszem posiedzeniu Minister handlu P. *Dumas*, oświadczył, że rząd zajmuje się wielce losem robotników, i wkrótce przedstawi w tym względzie stosowne projekta do prawa. — Wkrótce ma być rozbierany projekt podatku od psów. — Na giełdzie krążyła dziś wieść, że gabinet zostanie rozwiązany, ponieważ w ważnych kwestjach nie może się zgodzić z Prezydentem Rzplitej. — Z *Rzymu* pod d. 4 donoszą, że Papież po tygodniowym pobycie w *Benewencie*, powróci do swej stolicy. — Spór pomiędzy *Francją* i *Marokko* zostanie załatwiony. — Z powodu wyroku w procesie Wersalskim, *lewa* górna nie znajdowała się dziś na posiedzeniu; mówią nawet, że cała podać się myśli do dymisji. — Wczoraj sędziowie na prowincji składali przysięgę w ręce Prezesów. — W tych dniach Biskup *Marsylijski*, udzielał w Kaplicy domu Zgromadzenia *Nazaret*, Sakrament Chrztu Śgo, 5ciu dziewczętom *Etyopskim* (murzynkom). Dziewczęta te należą do liczby 74 niewolnic, wykupionych na *Wschodzie*, kosztem Kapłana katolickiego Mikołaja *Olivieri*, który je kazał przewieść do Francji i Włoch, gdzie następnie przez różne klasztory Zakonnic, na wychowanie w świetle wiary katolickiej przyjęte zostały.

Niemcy. — *Danja* oświadczyła, że przeprowadzenie fregaty *Gefion* z portu *Eckernforde*, uważać będzie za naruszenie rozejmu. — Sejm *Szleswigski* wezwał Rejencję Xięztw, by ta oddzieliła swą politykę od polityki Pruss; by postępowała samoistnie; i przed wypowiedzeniem wojny, starała się sama przez się wejść w układy z *Danją*. — Izba *hanowerska* zatwierdziła wniosek proszący rząd o udzielenie amnestji, za przewinienia prassy i polityczne; a Izba *bawarska*, wniosek pochwalający postępowanie bawarskiego gabinetu w kwestji niemieckiej. — W *Berlinie* akt oskarżenia w procesie Pana *Waldeck* i Komisanta *Ohm*, o zdradę stanu, już ułożony został. Proces ten wytoczono Panu *Waldeck* na skutek znalezienia pewnych papierów u *Ohma*. — Xiążę *Pruski* został telegrafem wezwany do *Berlina*. — Izba pruska zajmuje się kwestją małżeństw cywilnych, które w zasadzie przyjęto; Minister skarbu złożył jej obliczenie dochodów i wydatków na rok 1849.

Rozmaitości. — Dotąd utrzymywano powszechnie, iż żaden znakomity malarz nie przekazał potomności pamiątki po *Mozarcie* w jego portrecie. Tymczasem obecnie odkryty został podobny portret, robiony z natury przez jednego ze znakomitych Artystów przeszłego stulecia *Tiszbeyna*. Świadectwo o tem, daje dotąd żyjący, a współczesnik *Mozarta*, Wikary *Arenz*, który za dostrzeżeniem przyniesionego mu do domu portretu, wykrzyknął z podziwem: »Tak, to *Mozart!*" — Ogrodnik P. *Rotszylda*, P. *Kokillar*, odkrył sposób łączenia z sobą roślin i kwiatów wszelkich różnych gatunków w jedno. W liczbie więc innych, najbardziej zwracają uwagę francuzkich amatorów ogrodnictwa, połączenie z sobą winogron ciemnych z białemi, tak liści, jako też i owocu. — W *Munich*, z polecenia Króla *Ludwika I*, wzniesiono statuę bronzową sławnemu Kompozytorowi *Orlando di Lasso*, zmarłemu tamże 1595 r. Znakomity

ten Autor napisał około 2000 rozmaitych dzieł muzycznych. — Portret Jenerała *Changarnier*, wykonany w tych czasach przez jednego ze znakomitych Artystów Paryzkich, P. *Ary Scheffer*, zyskał powszechne zadowolenie. Portret ten przedstawia walecznego Jenerała w całej postawie. — W *Chaillot* probowano w tych czasach nowej lokomotywy, opalanej wybrakowanym węglem (ausszusem). Rezultat w oszczędności okazał się 75%. Sposób ten ogrzewania, praktykowany już w *Stanach Zjednoczonych*, może być zastosowany tak do wielkich pieców w hutach żelaznych, jako też i do machin parowych. — »Wielu was jest osłów w tym domu, nie licząc ciebie,” rzekł poufały, wchodząc do domu znajomego. »Jak to nie licząc mnie?” zapytał zagadniony nieco obrażony. »Jeżeli ci w tym sposobie odpowiedzieć nie podoba się, to powiedz mi, wiele was jest osłów, licząc z tobą razem?”

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Becker Karol Fabrykant Broni z Wiednia nr 395; Brinken Samuel Oby: z ZbirożY nr 603; Beju Alex: Uczeń Uniw: z Dorpatu nr 1779; Krejtling And: Kup: z Berlina nr 603; Kraft Ant: Kup: z Konina nr 603; Kaupek Jan Artysta Muzycz: z Pragi nr 329; Kożubowska Eleonora Oby: z Austrji nr 2240; Malin Klem: Urzęd: Francuz: z Paryża nr 634; Ponomarew Prezy: z Suwałk nr 584; Ruszkowski Mik: Urzęd: z Suwałk nr 52; Sejdel Ferd: Fabryk: z Zgierza nr 584; Suryn Paw: Prapor: z Opoczna nr 613; Woroniecki Adam Xżę z Rejowa; Zadejg Eleonora Żona Buchaltera z Wrocławia nr 681.

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 4. Wczoraj w południe 3.
Dziś rano wysokość wody na *Wiśle* stóp 4 cali 8.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, Pierwszy raz nowa Komedja: *Kochana dla siebie samej. Nikt mnie nie zna. Dwóch Aniołów Opiekuńczych.*

w Druk: Kurjera Warsz: — Wolno drukować. Warszawa d. 8 (20) Listopada 1848. — Starszy Cenzor L. T. *Tripplin*.